

BAJTÁRSI

LEVÉL

1958. I. évf. 12. sz. levél 71. oldal. Utrecht, 1958. dec. 10.

"MENNYBŐL JÖVŐK MOST HOZZÁTOK!"

A török hódoltság elején, egy német földről hazánkba ért karácsonyi ének örvendeztette meg a szíveket. Abban az időben -krunyhóban és palotában- nagy szükség volt a lelkiekre.

Az ének egyik verse így szól: "Nyílj meg szívem, lásd meg jobban, ki felel ott a jászolban. Ez a gyermek bizonyára szép Jézusunk, Isten Fia".

És az 1539. évben megszületett dallam óta mi sok mindenben is ment keresztül a magyar nemzet!

Az első világháború előtti csilingelő karácsonyi szánok még is mintha valami békés korszakot jelentettek volna! Már az 1896-os mil-léniumi év, a nagyon is szamottevő világiállításával, valósággal a nemzet megújodását és élniakarását jelképezte.

Rövid 20 év múlva azonban már füst, vér, rom, gyász lett urrá a fél Európán.

Azóta a mennyből jövő angyal a karácsonyi örömet csak az egyre fogyó családokkal közölhette.

A gyermekek mindig örömmel hallgatták a mesébe illő szánok békés csilingelését, és a karácsonyi ajándékokat nagy boldogsággal vették át. A szülő, rokon és felnőtt ilyenkor a régi boldogabb emlékek visszafényét kereste és közben... a jövőbe szeretett volna látni.

A bujdosó életet 1944 kora őszén már sokan megélték. Amikor felzendült a "Krisztus Urunknak áldott születésén", meg a "Boldog örömnapp derült ránk" magasztos dallama, akkor jutott leginkább eszünkbe az a föld, "amelyen apáink vére folyt"...

Karácsony a szeretet ünnepe és az a nap, amikor még a jelképes karácsonyfa alatt is sok szív megmozdul, hogy a felebarát iránti neheztelés vagy harag enyhüljön, sőt meg is szűnjék.

Karácsonykor minden szívben meg kellene születnie a Krisztusnak. Mert Ő minden szíven kopogtat, és ha a szeretet valóban megszületik, akkor az emigráció ezer bajából sokkal kevesebbet érzünk, hiszen összetartunk és akkor a lelki háborgás elcsendesül.

A szerte-széjjel szóródott véreink - a szeretet szava nyomán- ma is közös családot képeznek és oly jó is azzal a nehéz élettünk munkáját tovább vinni...

"A szeretet nem keresi a maga hasznát, ...mindent hiszen, mindent remél, mindent eltűr és soha el nem fogy".

A Krisztus-i szeretet és segítségi vágy sohasem szünetelhet... Ilyen érzések között, karácsony szent estéjén a hitbeli megbékélés könnyeivel mondjuk:

"Dicsőség, mennyben az Istennek! Az angyali seregek, vígan így énekelnek: Dicsőség, dicsőség Istennek!"

Anonymus.

TALÁLKOZTAM A HATALMASSAL.

Én már sok, nagy útat bejártam
s útam értelme, célja ez volt:
menekülni egy hatalomtól,
mely megfogott és megígézett,
s övni, takarni tőle ezt a
szegény, beteg, fáradt szívem.
Védőbástyám volt tánc, vidámság.
De jött ő: titokzatos Fenség,
kis lámpáim lioltogatta,
léha öröme az ő kezében
mind, mind sötét bánattá váltak.
Barátaimat meggyűlöltem
és meggyűlölt minden barátom.
Ő tette ezt. És ő állított
többször sötét koporsó mellé,
mert valakihez ragaszkodtam
és egyedül kellett maradnom
kietlen vigasztalanságban.
Kincseimet elvette tőlem,
mit kezem úgy szoritott, féltve;
könnyedén kivette kezemből,
törött lomként sarokba dobta,
mert mindez elválasztott tőle.

Nem volt már kincsem, fényem, ékem,
csak egy fehér rózsa hajamban:
egyetlen vigasz, nagy szerelmem.
De ez is útjában volt néki,
néki, a nagy Félelmetesnek
és láttam, ezt a legdrágábbat,
hószín rózsámat sarba hullni.
Fellázdaltam: Nincs Irgalom
és nincs igazság. Nincs kegyelem!
Ki ő, hogy ezt tehette vélem,
hogy így kifosztott mindenemből?
Ugy éreztem, a nagy hatalmást,
ki ott járt előttem s mögöttem,
gyűlölöm, félem. S futnom kell tőle.
Fáradt-betegen, árván, búsan,
hogy lerogytam az út porába,
valaki megallott előttem.
A hatalmas, a félelmetes,
a Rejtély, a nagy Ismeretlen.
Nem szólt, csak állt fénypalástjában,
csak állt és nézett. Állt és nézett.
S én döbenten eszméltem rá, hogy
marék por vagyok előtte,
és láttam az ő fénypalástját
és láttam az én rongyaimat,
hogy lelkem csupa önzés, véték
s ha akar, joggal eltaposhat.
És szégyenkezve ott, a porban
felkiáltottam: Isten! Isten!
Ugy vártam ott, fejem lehajtva,
tévelygésemmé és lázongásom
jól megérdemelt büntetését,
vártam, hogy szent, nagy haragjában
emeli az ítélet-pallost.
Felnéztem rá nagy reszketéssel
s ő, nem haragvó Isten-arc nézett:
fájdalmas, szelid Krisztus-arc volt.
Mikor szánó mosolyát láttam,
zokogva átkaroltam lábát.

Kisjókai Erzsébet.

KARÁCSONY POMPÁTJÁN ÉS OTTHON.

A karácsonyfa teljes pompájában állott a tere nek is beillő szalon sarkában. Egészen a mennyezetig ért. Teles-tele a legfinomabb cukorkákkal, a cukorgyárak rafinált csokoládé gyártmányaival, az "angyalhaj" arany-ezüst csillogásával. Nem hiányoztak a csillagszórók sem. És a karácsonyfa alatt és a melléje állított asztalokon a különféle játékok, amire a modern játék-technika csak képes. Aztán kisebb-nagyobb csomagok, gondosan színes karácsonyi selyempapírra csomagolva, átkötte arany szalaggal, ellátva névcédulával. Minek mit hozott a Jézuska?

A gyerekek türelme már a vége felé járt. Ilyenkor halk a szó, hisz a szfogatatlan gyermeket elkerüli az angyal. Ünneplő ruhába öltözve várnak, de szólni nem nagyon mernek.

Csak a legnagyobb fiú, az éles eszű és szemű Kurt kérdezőgeti türelmetlenül a nevelőnőt, mikor lehet már a szalonba bemenni?

-Majd, ha szől a csengő, majd ha az angyal az ablakon behozza a karácsonyfát és a sok ajándékot.-

-Hát csak akkora lesz a karácsonyfa, hogy az ablakon is befér?- forgatja a szót Kurt.

-De hol van Papa, és hol van Mutti? Ők egész délután a szalonban voltak.-

-Honnan tudod Te azt, hiszen mi sétálni voltunk?-

-Igen, éppen azért voltunk mi sétálni.-

Mutti is keresztnül siet a gyermekszobán, a legszebb estélyi ruháját kell még felvennie, és már is készen van.

Végre megszólal a csengő. A villanycsengő időgesen berreg, a gyerekek rohannak a szalonba, utánnuk a nevelőnő, majd a Mutti és a Papa.

A kisebb gyermekek félszegen kapaszkodnak meg a Mutti és a nevelőnő ruháiban, a nagyobbak azonnal rohamot intéznek a játékokra.

-Ez az enyém- védi igazát Kurt. -Ilyet láttam a kirakatban, és akkor mondtam már Muttinak: én is ilyet akarok.-

De a sétáló és beszélő babára meg Gretl tart igényt: -Mutti ezt nekem vette.-

A kisebbek még azzal érik be, amit vagy Mutti vagy a Papa a kezükbe adnak.

Szikráznak a csillagszórók, fozeszen ünnepléses a hangulat, és Mutti osztogatja a Papának, majd a személyzetnek szánt csomagokat.

Minden ünnepléses, csak hiányzik az áhítat, a szeretet, a gyermeki boldogság.

.-.-

-Édesapjuk, hogy lesz az idén a karácsony? Hiszen még karácsonyfánk sincs. És mit adunk a gyerekeknek? Jánoskának csizma kellene, Juliskának meg ruha. A kis Laciának nem tudom már felhúzni a kis nadrágját, amit Jánoskától örökölt, nemcsak azért, mert folt hátán folt, de végleg kicsi. Sír, ha ráadom, hogy itt szorít, ott csíp. En látom, de nincs más. No meg mégis csak valami egyszerű játék is kellene nekik. És Neked is kellene egy új ing, meg egy lábravaló is.-

A fiatal férfi gondoktól barázdás arca mégjobban elborul. Szemből látszik mennyire vérzik a szíve, hogy nem tud olyan örömet szerezni Asszonyának, gyermekeinek, aminőt szeretne.

-Édes Párom, ne keseríts el egészen. Már egy hete folyton azon töröm a fejem, miből, mit, hogyan, honnét? De mindig csak odajutok: nem telik. Minden keresetemet haza hozom, Neked adom. Tudom jó beosztással élsz, és mégis alig tudunk vergődni...-

-Ha egy egész karácsonyfánk nem is lesz, egy nagy fenyőágunk mégis. Bár-hogy őrzik is, tiltják is. Józsi sógor ma éjjel elhozza. Jánoska csizmáját megnézegettem, a szára a fejelést kibírja, karácsony után megfejeltetem. Már beszéltem is Málmannel, megcsinálja. Ilyen kis lábbeli-re nem sok bőr kell.-

-Juliskának meg az én leánykori szoknyámból kikörül egy egész ruha.-

-Tudod Lelkem, az én öreg kabátom hátából Őrzse néni meg Laciának csinálhatna nadrágot. No meg aztán játék is lesz. Józsi sógor már csinálja is a gyerekeknek a kis szekeret.-

-Juliskának meg Őrzse néni varr új rongybabát. Igaz, az sem lesz új, csak újra öltöztetve. A leányka elvesztette, én meg őszel meg-

./.

találtam, és eldugtam. Most majd örül neki.-

-A kicsi Lacikának meg a tislér csinál egy lovat, talán holnap már kész is. Az én ingemet és a lábravalót megfoltozza az én kis feleségem, oly boldogan veszem fel azokat, mintha selyemből-bársonyból lennének. A fontos csak az, hogy a gyerekek kapjanak valamit.-

-Pár piros almát már eltettem, keresztanyámtól meg kapok egy kis diót, pár aszaltszilvánát. Azokat szép, hosszú fehér fonállal felkötöm a fára, pár kis gyertyánk is van még tavalyról, és olyan szép lesz a karácsonyfánk, hogy bár-ki megnézheti.-

Egymás szemébe néznek, erőt meritenek egymásból, és oly boldogan hajtják munkában kifáradt fejüket álomra, mintha milliók felett rendelkeznének.

S elérkezett a szent este. A gyerekeket Örzse néni vitte el már délután, hogy csak sötétedésre, karácsonyra gyujtásra kerüljenek haza. A fiatal asszony még egy kis kalácsfélélt süttött délután, többre nem tellett szegénységükből. Az lesz felszelotelve, megcukrozva a karácsonyfa alatt egy tányérban.

Örzse néni hozza a két nagyobbikat, a kicsi meg már alszik a karján, álmodik az angyalokkal, a szép karácsonyfáról...

A konyhában beszélgetnek. Egy pillanatra lép csak be a szobába a feleség, aztán Örzse néni búcsúzik is és ahogyan kilépett a konyhaajtón, már csenget is a tornácra az apa. A két gyerek egymásra néz, anyjuk szolnyájába kapaszkodnak, örömtől-e avagy félelemtől, de mindketten sírnak.

-Ne sírjatok édes Kincseim, hisz a Kis Jézus jött meg hozzátok.-

Kinyitja a szoba ajtaját, de a küszöbnél tovább senki sem megy. Bent áll a karácsonyfa a gyertyák fényében, a két gyerek pedig a küszöbre térdelve mondja az "Üdvözlégy Mária"-t.

A büszke szülői öröm, a meghatódottság szemekbe is könnyet lop. Már együtt éneklük gyermekeikkel a "Mennyből az angyal"-t.

Aztán a szülők által kézen vezetve közelítik meg a gyermekek a szegénycs, de mindnyájuknak oly drága, oly csodálatosan szép karácsonyfa ágát.

Jánoska nem mer a Locihoz nyulni, Juliska meg a babájához. És mikor azt a kezükbe adják, örömük földöntúli, határtalan.

-Édes Uram, neked is hozott ám valamit mégis a kis Jézuska.- Szépen vasalva ott volt egy új ing.-Többre nem tellett a Jézuskának, ő is szegény.-

-Hogyan köszönjem meg Neked te jószágos lélek? Ugy, hogy megköszönöm Neked azt, hogy téged nekem adott.-

-És ez itt?-Ez meg az a kötény, amely Neked a nyáron úgy megtetszett.-

-Édes Uram! Mégsem vagyunk oly szegények, mint azt gondoltuk.- Nem Lelkém, mert bennünk egymás iránt és gyermekeinkért olyan szeretet él, amely hatalmasabb minden vagyonnál, minden gazdagságnál!

oooOooo

ÉS LÁMPÁST ADOTT KEZEMBE AZ UR!

Az olasz fronton, Doberdón, 1916 augusztusában túl forró volt a levegő. Nem csoda, mert az olasz olyan pergőtűzet zúdított ránk, mint amilyent odáig még nem éltünk át.

A magyar hősiesség, meg kitartás csodája képpen csak az össze-lőtt Görz lett az ellenségé, amikor augusztus 10-én este 10 órakor tervszerűen vonultunk vissza, és ezredünk elhagyta a St. Michele-i haláldomb déli lejtőjét, meg a hírhedt St. Martino del Carso szét lőtt fedezékeit.

Az olasz túl batosan követett minket, így ójszakai harcra sor nem került, és másnap pihenhetünk, mert a Locvica-i megrövidült állást a hadosztály másik dandára szállta meg. Ténnicen sört is kaptunk és arra gondoltunk, hogy most nyugodtabb időszak következik.

Ezt igazolta az, hogy többünket -tehát engem is- az ezred vonatunk egyik mélyedésébe (dolinájába) hívtak és közölték, hogy a XXII. soronkivüli menetzászlóaljhoz kerülünk kiképzőnek. Ez most a szememben nagy dolognak tűnt fel, mert im, pár hétig, még sem érzem a pergőtűz megnyilvánulását: a különböző űrméretű gránátok idagromboló robbanását, az ekrazit gyomorémelyítő szagát és nem látom a szétroncsolt halottakat, a megcsönkült sebesülteket, kiknek jaja, hörgése, meg az ilyen

és olyan kiabálások, valamint gyakran változó intézkedések az idogrendszert végsőkéig megfeszítik.

A nyugodt légkörre, az asztalról és nem csakjából, hanem tányérből való évésre úgy gondoltam, mintha az valami különleges jutalom volna.

Mi "kiválasztottak" gyakran egymásra mosolyogtunk. Mindegyik-
kel jól megvoltam. Akadt közöttük egy ezred utász, tehát pionier is. Még
zászlós volt, de nagyon bátran beszélt, mintha már csendesebb légkörben
oktatná a legénységet az óvhely-készítés tudományára, meg a spanyol lo-
vasoknak nyújtott töltettel való felrobantására.

Es két nap mulva annyira fellángolt a harc, hogy olyan intéz-
kedés jött, amely négyünkől egyedül az utásznak kedvezett. Ő, mint szak-
ember ugyanis megkapta a menetlelvélét az ígéret földjére, a Fiuméhez nem
messze eső menetzászlóaljhoz, míg a többi parancsa úgy szólt, hogy még az-
nap a megadott századhoz kell bevonulni.

Ez olyasmi, mint mikor az eljegyzés utáni esküvő elmarad, vagy
elhalasztódik. Ránéztem a hasonló sorsú kettőre. Arcuk a hárvallott cigá-
nyéhoz hasonlított, és ilyennek éreztem az enyémet is. Szenes zászlós,
az utász azonban jókedvű volt, szinte fölöényes, mintha különleges érdemet
szerzett volna a hadtápkörzeti vezénylésre.

Jeltadtam tisztiszolgámnak a csomagolásra, mert az a logrosz-
szabb, ha ilyenkor zsibbadtan ül az ember. Tehát számbavettük a holmin-
kat, és hogy-hogy nem a Szenes zászlós odajött és látta, hogy a hátizsák-
ból szép olasz tiszt szurony - a legutóbbi harc omléke- kerül elő.

-Hadnagy ur kérlek- szől felcsillanó szemmel -oda adhatnád
nekem ezt a holmit, mert számodra az most szinte teher.-

Hangom nyugodt. -Valahogy most nem szeretnék ettől megvál-
ni, mert igazán kedves az nekem.-(legényem közben úgy néz rám, mint aki
szintén értéket lát a szuronyban)

Szenes azonban nem tágít. -Nézd hadnagy ur, te most nyilván
erős ütközetbe kerülsz, ahol annak hasznát nem veszed. Add ezért nekem!-

Nincs kedvem a sok szó vesztegetésére, mégis így felelek:

-Nem adom és nem tudom elképzelni, hogy miért is örülnél annak jobban
nálamnál?-

-Igazán nem adod?-mondja cigánykodással.

-kérdésben a felelet- választalom határozottan.

Alkor jelentőségteljesen rámnéz. -Te most nehéz harcba jutsz
s nagyon lehet, hogy visszame jössz abból, így a szép szurony csak elvész.
Erre gondolj!-

Eddig a furcsa kérése csak bosszant, de most úgy vélem, hogy
elbiztosodottságában a kellő határon erősen túl megy.

-Most már végleg nem adom- mondom nehéz lélekkel, és miközben
-talán észretérve eloldalog, arra gondolok, hogy ez a Szenes -a vallása
alapján- a halál és a menetzászlóalj mesyéje között is üzletre avagy
tetszelgésre gondol.

...Két nehezebb hetet -Isten kegyelméből- átvészelttem és ah-
hoz a menetzászlóaljhoz mégis csak eljuthattam.

A viszonylagos nyugalomnak és két jó bajtársam viszontlátá-
sának azonban kevés ideig örülhettem, mert az ellenség megint rosszat
forralt és ezért szerelvényünk -a riadóztatás után- gyorsvonatszerűen
rohant a Comen-i fensíkon. Majd erőltetett menetelés következett és u-
tánna két nap telt el erdőszélen, meg szegényes szlovén házban, amikor
egyre a menetszázadombeli derék hadnagy társammal beszélgettem.

Azután -felsőbb parancsra- a kovésbbé kiképzett legénység-
ből szakaszt állítanak össze és annak parancsnokságát éppen rábizzák,
hogy 39-es ezredbeli szakaszokkal együtt a kiképző csoporthoz menetel-
jünk.

A nehéz gránátok közben minket keresnek és közeli robbanásuk
idogesitének. Már mennem kell, de a jó barátból olyan nehéz is a válás.
Imre János hadnagy, a ritka derék, hőmezővársárhelyi fiu me-
logen néz a szemembe.

-Kérlek, tudom, hogy neked nincsen lámpád és arra mostan nin-
csen szükségem. Fogadd el tőlem! Nézd, tokja is van!-

Szinte kibuggyan a könnyem. -Kedves Janesikám, nem, nem foszt-
hatlak meg attól, hiszen az nagy érték.-

Ő azonban nem tágít, mire meghatottan megköszönöm, majd igaz
szeretettel többször is megcsóbolom, és kis csapatommal megindulok a

hideg esőben a Reifenberg mellett jelzett Tomince malom felé...

És azért, vagyis a kis, 5-ös petroleum lámpa elfogadása óta nagy idő telt el.

Az első világháború befejezése után a 25 évesek makacs kitartásával és józan céltudatoságával dolgoztam.

Először a pusztán, mint gazdatisztnek egyszerű kis petroleum lámpám volt, majd nagyratartott Aladin lámpám, sőt lámpásaim lettek. Tíz év teltével, Isten úgy akarta, hogy nagyobb helyeken, villanyégőnél foglalkoztassam a lelkeket...

...És most már olyan lámpást adott kezembe az Ur, amellyel tisztán látok mindent, és egyre bevilágítok... a múltba is.

Rájöttem arra, hogy adni, egyre csak adni érdemes. Az emeli a lelket, de nem azzal az érzéssel, hogy adtam, hanem, hogy annak így kellett lennie!...

...Embertársam, ne varj te mástól soha semmit, hanem inkább adj magadtól, szőnélkül, szívből és igazán.

Kívánom, hogy Neked is lámpást adjon kezedbe az Ur, amelynek fényénél mindig meglásd - még esendő felebarátod részéről is - a feléd sugárzó szeretetet vagy jóakaratot!

v. Borcsiczly Imre.

oooOooo

A HARANGSZÓ HATÁSA.

Eszébe sem jutott volna Egres Gábornak, hogy valami törvényellenességet elkövessen, sőt azoknak segít, akik arra voltak hivatva, hogy üldözzék a bűnt, megakadályozzák jelenlétüktől a botlást.

Dohát változnak az idők, változnak az emberek is... és rendszerint nem javukra.

Egres Gábornak körül is mindig munkája saját kis gazdaságában, melyet szorgalmával igyekezett növelni. Kellő tudása, érzéke is lett volna hozzá, de legtöbbször elakadt azon, hogy nem volt kellő pénze egy-egy jónak, előnyösnek látszó tervének kivitelezésére. Valamit nőtt a birtok, a ház is piros zsindely-tetőt kapott, egyébként csak ment minden a régi Kőrékvágsban.

Egyyszer azonban arra döbbent Egres Gábor, hogy ami volt, az is elveszett. Ő legfeljebb csak csalód lehet ott, ahol eddig tulajdonos, a gazda volt. A gyerekek is nőttek, több kellett élelemre, no meg ruha is csak kellett, neki is, a családnak is. De egyikre való sem igen akadt. Ő már a második számú ünneplőt is munkára hordta. Igaz, abból van még egy, ha meghal, rendszeren tudja felöltöztetni, mert ünneplőre nincs valami nagy szükség ott, ahol ünnepnapi, vasárnapi nincs. Minek is az? A fontos a munka, a többtermelés, azt pedig egyedül csak munkával és nem haszontalan ünnepléssel lehet elérni. Ünneplőjenek csak a papok, azok ráérnek...

Igy hallotta azt több ízben Egres Gábor, bár sem ebben, sem sok másban nem adott igazat az azokat hirdetőnek. De szólni nem igen lehetett, ha az ember családjá Kőrében akart maradni. Tehát ő sem szólt.

..

Gábor barátunknak volt egy jó komája, akivel annak idején együtt csavarták el a lányok fejét akkor, amikor a városban "angyalbörben" pusztították a "komisz profuntot". Az-előtt is jó barátok voltak, de a katonasor alatt igen összemolegáltak. Falujukba való visszátérés után is megmaradt a jó baráti viszony, és gyakran együtt beszéltek át gazdasági dolgaikat, no meg helyzetük rosszabbodását is.

-Te Gábor, szeretted Te a húst? -kérdezte egy este a kis padon való beszélgetéskor Sándor, a Koma.

-Nem én Sándor! -

-Nem-e? Hát az hogyan lehet? -

-Hát úgy komám, mert az ember azt mondja: "ugy szeretlek", majd megoszlek". Szóval, ha volna megenném, csupa szeretetből. De mert nincs, lassanként már azt sem tudom, milyen volt az íze, hat nem is szeretem. -

-No ebben csalnem igazad is van. De ha volna szeretnéd? -

-Hát mit szeressék azon, ami nincs? -

-De lehetne. -

-Hacsak az ujjamat meg nem eszem. Téged nem ennélek meg, bár szeretlek, de nem is sok hús van rajtad, meg ami van, az is biztosan inas, kemény. -

./.

-No, ne bolondozz Gábor; gyere el hozzám, nem ugyan peccsenyére, de valamit szeretnék neked mutatni, ide hozni nem lehet.-

Fel is kerekedtek nyomban és Sándorhoz mentek.

Sándor nagy titokban egy táliban hideg vadpeccsenyét hozott elő, amiből jóízűen megkosztoltak.

-Hát ez honnét van Sándor?-

-Ne azt kérdezd, hanem azt, akarsz-e Te is ilyen ez jutni?-

-Bolond lennék, ha nemet mondanék.-

-No, akkor rendben van. Ugy-is kell segítség, ezután tettesben járunk. Fele-fele.-

-Hát ezután az hogy megy?-

-Bízd csak rám. Amita olyan szükösen, illetve sehogysen lehet a magunkfajta embernek húshoz jutni, nekem legalább is Vasárnap mindig van.

-Van puskád?-

-Az nincs, de nem is kell. Drót meg löszór csak találkozik

itt-ott.- Ettől kezdve Gábor és Sándor együtt ügyeskedtek. Gyakran járták az erdő fiatalosát. De együtt nem látták őket. Műn a határban, valahol megszélt helyen találkoztak, együtt rakták le a hurokakat, vagy ellenőrizték a kirakottakat. De gyakran hol csak az egyik, hol meg a másikuk ment ki ellenőrző útra. Nem kellett tartani attól, hogy megcsalják egymást. A betyár becsület talan a legerősebb...

Ügyeskedésük farsztó litartást, türelmet, nagyfokú óvatosságot követelt. Nappal dolgozni és csak úgy mu ka után, meg legtöbbször éjjel járni a csalitos brákon keresztül, farsadtságos is, de rendszerint eredményes. Akadt is hurokra hol nyúl, hol fécány, de néha őz is.

Az ellenőrzésre hívatott erdőszenélyzet ezzel nem nagyon törődött; részben mert félték, hátha az illető tekintélyes párt-ember, de meg azért sem, mert az ilyesmi felderítéséhez lelkiismeretes munka szükségés, a tettes előkerítése igen sok utánjárást igényelne, viszont ő csak az előírt szolgálati órát teljesítették, mely idő alatt bőven aladt más munkájuk is. Lélok nélkül szolgáltak.

A közbiztonságot ellátó szervnek meg fontosabb volt pártgyűlésre rendelni a lakosságot, ellenőrizni és feljelenteni az arról távol maradókat és miegymás.

Igy tehát a komák csaknem zavartalanul ügyködhettek.

És a lakosság rendes eleme? Örült, ha amazoknak hellemetlenkedhetett, ilyenért valakit beárulni, közmegevetést vont volna maga után.

-Te Gábor, alighanem szagot laptak a zsaruk! Sokat blálkodnak a házam körül. Meg kérdezősködnék is utánam. Te nem vettél észre még semmit?-

-Nem komám, de azért jó lesz ügyelni.-

-Egyideig nem is jövök hozzá oly gyakran, csak hóbe-hoba. A helyeket, meg mást is, tudod, csinálnál egyedül, amit fogsz a tied, hogy esetleg az is árul ne léhessen. Majd valahogy alakul.-

Ettől kezdve Gábor egyedül úzte az "ipart" fokozott óvatossággal, körültekintéssel.

Már karácsony felé járt az idő, mikor egy hajnalon Gábor ismét ellenőrző köruton járt.

Pár nappal előbb néhány kukorica szem véletlen elhullajtása csak biztosítani látszott a sikert. Meg is volt az eredmény, két szép fécány is találtatott a hurokban. Gondosan kiemeltették a jámborok, és behelyeztettek a zacskókba, hogy azután azokkal együtt a nagy "dómány" belseje alá kerüljenek. Így nem visz Gábor a kezében semmit, hogy egy kicsit mellesebb lett, no-no van miért, hisz volt ő katona, még hozzá "szarzi".

-Egyikből leves lesz, a másikból paprikás. Hogy nem csibe volt, hanem fécány, az az ő baja- okoskodott Gábor csak ugy magában, hazafele ballagva.

-Mégis csak elkerülök a nyirjes felé. Arra van az őzok járása. Hátha...-

Csendben lopakodik Gábor. Schol, senki. Igaz, látni is csak alig lehet még a téli reggelen.

-Üres... meg ez is... no még lettó van ott a csalitosban, a szárazfa táján. Biztosan azok is üresek...- de azért arra felé veszi útját. Még vagy husz lépést kellene tenni odáig, amikor egy suta menekül előle két idei gidájával. Egyenesen arra tartanak.

Gábor egy pillanatra megáll, hogy aztán rohanva tegye meg a hátralévő pár lépést. Az egyik gida a hurokban. Futásban már a lószét is előkészítette, hogy ne szenvedjen a szegény...

E pillanatban harangoznak Rorátéra...

Gábor már áldozta mellött térdelt, késsel a kezében. A kés azonban a földre esik, s a hurokot gyakorlatlott kézzel veszi le a gida nyakáról.

-Menj, szabad vagy! Alkor öljek, amikor a szeretet Isten-emberét várják a templomba sietők?-

A ló mellé kalapja is a földre kerül.

Es ott az Uristen legnagyobb, legpompásabb templomában szakad fel Gáborból...és "bocsájtod meg a mi bűneinket..."

Utánna a dróthurkot veszi le; a fiatal cserről, gondosan összehajtogatja, egy darabig viszi magával, majd elhajítja:

-Sándor komám, ma voltam utoljára!-

oooOooo

LESZOLGÁLTAM EGY ÉVET A KANADAI HADSEREGBEN...

Közel három éve végre nagyszerű munkám van Kanadában. Jó a fizetés is, a rohamlépésben fejlődő Toronto egyik nyugati kerületében dolgozunk vagy tizen magyarok, szinte mind volt katonák, a városi mérnöki hivatal rajzolóiként.

Nagyszerű a szellem közöttünk, a hazátlanság hozott össze. Kölcsönösen ismerjük egymás problémáját.

Az egyik torontoi napilap 1957 szeptemberében feltűnő hirdést közölt; Pista barátom hozta is azt asztalomhoz mondván: "Ide nézz Karcsi, neked való remek munkaalkalom szabad időben!" Nézem a papirt, s rohanok át a sorokon: "Férfiának való munkaalkalom szabad időben 17-től 45 éves korig! Kitűnő fizetés, remek kilépés, kalandos élet! Jelentkezze hétfő este az Egyetem utcai laktanyában a 116-os irodánál, lépjen be a Kanadai Királyi Hadsereg 42. Középes tüzérezredébe!"

Az agyam kavargó és latolgató ez a legújabb lehetőséget. Jó kereset mellett mégis kevés a pénz, négy gyermekes családapa vagyok, az autótartás is igen sokba kerül. Magamfajta sorsu kanadai magyarnak egyszerre több munkakört kell vállalni, ha haladni akarunk, ha szebb jövőt akarunk, ha egyszer majd haza akarunk térni szovjet megszállás alatt nyögő, de felszabaduló szép Hazánkba...

Hétfőn este 8 órákor már ott voltam a várszerű öreg laktanyában. Udvarias, svájci sapkás kanadai katonák fogadtak, s tessékelték fel az emeletre egy nagy tanterembe. Sok százán voltunk s egyre újabbak jöttek. Kérvény formulát és ceruzát nyomtak a kezünkbe, szinte sürgöttek a kitöltéssel. Tíz perc alatt készen voltam, s kitöltöttem minden rubrikát. Iskolai végzettség, utolsó katonai rang stb. stb.

Alig ácsorogtam valamit szép csendben, jött egy fiatal kaptány és jó magyar nevemet angolosan hiejtve keresett. Ritka jó példány lehetett, mert mindenkit megelőzve vittek keresztül sok-sok irodán a parancsnokig.

"Ön 10 évet szolgált a Magyar Királyi Hadseregben, főiskolát végzett, utolsó rangja százados volt, 5 évet a tüzérségnél, 5 évet a csendőrségnél töltött, háborus szolgálata is van?"-peregtek a kérdések.

-Yes Sir, yes Sir!-, alig győztem feladni. Kezet ráztak velem, autóba ültettek és rohantunk egy másik laktanyába orvosi vizsgára. Mondhatom, a hazánál alaposabb orvosi vizsgán is átestem s legalább annyi örömet volt, hogy 40 éves fejemre márk egészségesnek találtál a kanadai doktorok...Este 10 órákor két éves katonai kötelezettséget vállalva, a kanadai katonai esküt letéve indultam lakásomra.

Egy hét múlva ismét meg kellett jelenni, de most képességvizsgán. Vagy 200 kérdésre kellett írásban felelni 2 óra alatt, a leg-egyszerűbb hétköznapi problémáktól a komplikált mennyiségtani és geometriai kérdésekig. Aztán hirdették: az eredményt megfoglaltam, megelőztem sok angol és egyéb nácibelit. Egy órnagy megkérdezte, mit szólnék hozzá, ha itt is elérném rövidesen volt magyar rangomat? Nem válaszlhattam mást: -"Nagyon örülnék neki, Sir!"-

Aztán magyar lelkiismeretemmel kellett elintéznem, helyes volt-e ez a lépésem, szabad-e egy volt magyar hivatásos tisztnek idegen

Állam hadseregében szolgálatot vállalni? A lelkiismeretvizsgálat rövid volt. Lépésem helyes! Hét éve élek itt, kanadai állampolgár vagyok. Valahol élni kell, ha már a szovjet sátn miatt nem tudtam hazatérni. Uj ország új viszonyaiba illeszkedtünk be sok ezren, a m. kir. Hadsereg megszűnt, Kanadára az ál. állampolgári esküt letettük. Magyar katonák egyelőre nem lehetünk. A kanadai hadsereg jelenleg egy antibolsevista nyugati hadsereg, Korbában a vörösek ellen küzdött. Talán jó is lesz, ha saját szememmel nézem meg, milyen egy nyugati állam hadserege belülről?.. Hátha kanadai csapatok is résztvesznek Magyarország felszabadításában? Ki tud még ezekre felelni; az ember csak egy parányi porczem s sorsát nem irányíthatja! Sok ezer hontalan magyar honfitársam a francia idegen légióban töltött le 5 évet, sok ezer jelenleg is az amerikai hadsereg tagja. Legyek én az első fecske, ki önként felveszi a kanadai mundért, hátha ez is magyar nemzetiszolgálat lehet?

Következő hétfőn kiképzésen jelentem meg. Két óra minden hétfőn és csütörtökön este. Kivétel nélkül mindenkinek át kell esni 1 óvig a lövegkiképzésen. Nem katonák az, ki nem ismeri ágyúja minden csavarját és annak működését...

Előinte civilben jártunk kiképzésre. Óvatosan vegyültem el a többi "ujonc" között, s mint megtanultam annak idején otthon, itt is arra törekedtem: szóftlan maradni, de magatartással kitűnni!

Minden alkalommal 1 óra zártrendű kiképzés, 1 óra elméleti, vagy löveg kiképzéssel váltotta egymást. Itt Kanadában minden más, más világ, más emberek!

Tizedes vagy őrmester sorakoztat. A sorakoztató egyszerű, nem kell nagyság szerint sorba állni. A vezényszót alhadnagy veszi át, ki röviden jelenti a létszámot a rangidős alantós tisztnek. Utóbbi sorba állítja a tisztet is, s jelentést tesz az őrnagyi rangot viselő osztályparancsnoknak. Két üteg kiképzése folyik egyszerre egy osztályban. A riadóter? Fedett és fűtött cementburkolatú terület, s akkora, mint egy kisebb footballpálya otthon. Lövegünk? 155 mm-es, ultramodern, 1955-ben gyártott 26 tonnás monstrum. Hordtávolsága szinte kétszerese az európai hasonló lövegeknek. Kezelő személyzete: 1 őrmester, mint parancsnok és 9 kezelő tüzér. Szállítása gépvontatással történik, az óriási gépjárművön ülnek a tüzérek. Gyalogjárás ismeretlen.

Két hét múlva megkaptuk az egyenruhát. Természetesen vadonat új teljes felszerelést. Ruháját mindenki hazavitte, s kiképzésekre ezután egyenruhában kellett jönni.

A szellem? Igen barátságos. Durva és nagy hang ismeretlen, mégis minden parancsot teljesítenek. Idegesség, kapkodás nincs, szinte idegesítő nyugati flegma uralkodik!

Europában utoljára századparancsnok voltam, kissé furcsa volt közlegényként és újoncként újra kezdeni. Mikor először vettem fel egyenruhámot és sávjai saphátát, elöntött a mosorúság. Már korban is kétszerese vagyok annak, ami voltam magyar újonc koromban. De vállaltam, s végig kell ez úton menni!

Egy alkalommal néhány percet késtem, mert nem tudtam autóm-mal leparkolni a laktanya közelében; minden katona saját kocsiján érkezik s nem volt hely. A sorakozott osztály előtt már a szigorú alhadnagy állt. Tisztelőlegem előtte és jelentettem késésem okát. Utóbbi figyelemre sem méltatta, de szigorúan rendutasított mondván: "Őn nem tisztelőgnekem! Tisztelgés csak tisztjelöltől felfelé jár! Ne felejtse el a jövőben!" Próbáltunk volna mi annak idején az őrzető ur elé tisztelgés nélkül odaállni! Nem tudom, hány "feküdj" lett volna az eredmény.

Október elején hétvégi gyakorlatra ment ezredünk a Georgián Bay nagy tüzérségi lőterére. Pénteken este katonai autóbusszokon hagytuk el Torontót. Tisztikarunk és a legénység egy autóbusszba szállt. Hangos önkésző és harsogó kacagás jögyében tult el a négy órás út, a tisztok is velünk sorakoztak. Semmiféle válaszfalat nem vettem észre. Megérkezéskor -éjjel ellenére- fehérruhás pincérek sokfogatós és bőséges vacsorát szolgáltak fel. Az ellátás is egyforma volt, egyedüli különbség a szállás, a tisztok ugyanis külön barákban aludtak. Telkeződés nem volt. Hajnalban már szinte dühöngtünk néhányan, mert 4 órakor egy pár fiatal kanadai hangoskodott és zavarta az ezred éjszakai nyugalmát.

Kövendy Károly. (folytatjuk)

AZ ELSŐ CSENDŐR KARÁCSONYOM!

Ha visszagondolok a gyermekkori éveimre, valamint a valóságos békés esztendőkre, önkéntelenül is eszembe jut a Karácsony ünnepe. Ártatlan gyermeki szívem örömmel várta ezen ünnepnapokat, azon töprengtem, hogy hányszor kell még aludni karácsonyig és mit hoz a Jézuska? Felnőtt koromban pedig titkon figyeltem a gyermekek boldog arcát, amiközben bevezették őket a feldiszipított Karácsonyfa elé, ahol aztán imádság és éneklés után ki-ki megkapta a Jézuska által hozott ajándékát. Rég volt! Szép volt!

Idő teltevel éppen karácsony előtti hetekben kerültem ki az órszóra, mint prb.csendőr. Talán gyermekkoromban sem voltam olyan kíváncsi a karácsonyra, mint erre az első csendőr karácsonyra. Nem tudtam képet alkotni, hogy milyen is lesz az, habár a közzgazdálkodás vezető megtette a szükséges intézkedéseket és a szakácsnő is sütött, főzött.

Gondolataimból akkor ébredtem fel, amikor az első karácsony est délutánján, 15 órakor az öpk.bejött a legénységi szobába és közölte: Fojér főtörm., és Kovács prb.cső. ma 16 órától 4 óráig terjedő szolgálatba indulnak, készüljenek elő. Ugy éreztem, mintha egy Kovács pőrállyal tarkón ütött volna. A meghagyott időre felszereltünk és eligazítás után szolgálatba indultunk.

Szótlannul és feszesen mentünk egymás mellett. Tudtam azt, hogy ez a szolgálat is az esküvel fogadott kötelességteljesítéshez tartozik, de mégis bántott, hogy az első csendőr karácsonyi estén nem lehetek jelen.

Járőrvezetőm észre is vette töprengésem, és jóságon megkérdezte, hogy mi bánt? En, mint a bünbe esett, kitártam a szívemet és mondtam: "Miért kell nekünk a megbékülés, a szeretet ünnepén szolgálatba menni, amikor minden jószerű ember a kis Jézus megszületésének örvendezik?"

Igaz a van Kovács fiam, de arról bizonyára megfeledkezett, vagy talán nem tudja azt, hogy a gonosz emberek ezt és ehhez hasonló ünnepnapokat szolták kihasználni büntés céljaik véghezvitelére.

Aztán sok érdekes, illetve a hivatásunkhoz tartozó dolgot mondott el a járőrvezetőm. Ugy szívtam magamba minden szavát, mint csecsemő az édes anyatejet.

Kissé megnyugodtam.

Az első kis község előirtak szerinti leportyázása után, annak másik végén, 18 óra tájban, egy nagy lombos tölgyfa alatt felállított kereszt előtt álltunk meg. Puskáinkat lábhoz tettük, kalapunkat levettük, és hallan élenekeltük a "Mennyből az angyal"-t. Ezután a teljes megbékülés költözött a szívembe.

Azóta sok karácsony telt el. Örömteljes és szomorú is. Ez utóbbiak közé tartozik az 1956-os is, amikor még gyertya sem volt a karácsonyfámon, szemeim pedig az örömtönynek helyett a bánatával volt telítve, mert ekkor az orosz tankok dühörogtek Budapest utcáin. Sirattam hősihalottainkat és a meggyalázott fajtámat. Ekkor jutott eszembe a jó öreg járőrvezetőm magyarázata, hogy miért kellett nekünk 1923. karácsony estéjén szolgálatot teljesítenünk. Igaza volt! A bitangok még karácsonykor is garázdálkodnak.

Az 1957. karácsonyomat a jó dánok próbálták kellelössé tenni. A betegszobában karácsonyfát állítottak fel apróbb ajándékokkal. Jól esett, de fájt a szánalom és a sajnálkozás.

Közeleg az 1958-as karácsony. Vajjon hány szerencsétlen Bajtársannak és Honfitársannak nem lesz karácsonyfája a lakásában? Tudom, sokan leszünk ilyenek! De vizsgálataljon meg bennünket az a tudat, hogy a miénk is a mindenki karácsonyfája, melyek templomokban és köztereken díszelognak Megváltónk születésére való emlékeztetésül.

Most pedig imádkozunk: Urunk Jézus Krisztus, megváltó Istennünk! Mi a nagyvilágba szétszort árva magyarok esedezve kérünk, emlékezzél meg romlásnak indult szegény Hazánkról. Vedd erős kezébe pusztuló magyar néped jelenlegi sanyarú sorsának megváltoztatását.

Bizunk Urunk töretlen reménységgel Benned, hogy nem vonod meg hathatós segítséged azótól, akik odahaza önmaguk és családjuk biztonságát, sőt életüket kockáztatják hitükért. Te nem hagyod el azokat, akik számkivetetten a mindennapi élet gondjaival küzdenek és lelkükben már-már kihál az új élet reménye. Adj élő hitet, csüggedést nem ismerő reményt, áldozatra kész szeretetet! Todd országunkat függetlenné, néplünket szabadá mielőbb! Amen!

oooOooo Kovács György II. szv. főtörm.

LOPÁS NYOMOZÁSA.

Egyik májusi kora reggelén megjelent az úrsön X. község lakosa és panaszolta, hogy az éjj folyamán ismeretlen tettesek, nyitott méhesből elloptak egy kas méhet. A tettesek nyomait követve eljutott Y. község déli szegélyéig, ahol egy kert kerítésének közelében, a fűvön azok felismerhetetlené váltak. A kertben két családos kaptárt látott. Érdeklődésre rokonai rossz véleményét nyilvánították a kert gazdájának három fiáról.

Egy évvel előbb, azonos ügyben folytatott nyomozást az úrs járőrje s a tett elkövetésével alaposan gyanúsíthatók voltak az előbb említett fiúk, de bizonyíték hiányában az ügy kiderítetlen. Az egy év előtti nyomozást lefolytató jv. felhívta figyelmemet, hogy legyen óvatoss a gyanúsítottakkal szemben, mert igen furfangosak és eszelvölők.

A helyszíntől Y. községig folyamatosan felismerhetők voltak a tettesek nyomai. A nyomok hosszúsága megfelelt a gyanúsítottak magasságának. A magasabbik tettestől eredő nyomok szeges, katonai báncsokra engedtek következtetni azzal az eltéréssel, hogy a lágyék széleibe 3-3 fejes szeg volt verve. Az előző napi esőzés folytán helyenlét a homokos talajban teljesen ép nyomotokat találtunk. Azok mielőbbi rögzítésére szükséges anyag beszerzése végett a községbe indultunk. Járőrtársam az úton úgy nyilatkozott, hogy előtte érthetetlen a ténykedésünk, mert már az úrsön bizonyosnak látszott, hogy kik a tettesek s így azok a lábnyomok rögzítése nélkül is feljelenthetők. Csak részben helyeseltam érveit, mert a bíróság nem látja mindazt, amit mi most, de meg előírás szerint a nyomokat minden adott esetben rögzíteni kell.

A szeges lábbelittől eredő nyomokból arra lehetett következtetni, hogy azok olyan egyéntől származhatnak, aki lábnyomában vagy a vasúton dolgozik, és ezen munkaközpontokra a községben lehetőség is volt, de gyanúsítottak közül egyik sem dolgozott ezeken a munkahelyeken.

A nyomok rögzítése után mégis felkerestük a vasúton és a közbányában dolgozó munkásokat, de nem találtunk ott a rögzített lábnyomba illő lábbelitt viselő egyént. De ezáltalommal találoztunk olyan tanúval, akinek a legidősebb gyanúsított S. a tavasz folyamán panaszolta, hogy méheik a kemény tél következtében megfagytak. Egy másik tanútól pedig azt tudtuk meg, hogy az előző évben az éhség pusztította el gyanúsítottak méheit, amit a legfiatalabb K. gyanúsított mondott neki. Több, ehhez hasonló adat jutott birtokunkba, de az azokat közlők mindögyike arra kért, miszerint a gyanúsítottakkal szemben nem hajlandók tanuskodni, mert tartanak azok bosszújától.

A három gyanúsítottat -kérdezősük végett- a községházához rendeltém öv. édesanyjukkal együtt. A legidősebb azzal közöntött, hogy van-e jelen két esküdt? "Különben nem szórakozik a csendőrökkel". A gyanúsítottakhoz intézett minden kérdésomre tagadás volt a válasz: nem tudtak, nem hallottak, nem láttak semmit. Végül az édesanyjuk előtt ki-nyilatkoztattam, hogy nyomatérős bizonyítékok alapján a méh-lopással két idősebb fiát gyanúsítom. A szájhős asszony nagy hangon kért, hogy kutas-suk át a lakását, ő abba beleegyeznek. Sejtettem, hogy ezek után nem fogunk ott előtalálni bűnjelt, de a házkutatást mégis részletesen foganatosítottam és ezek dacára is eredmény nélkül. Annak foganatosítása közben hol az egyik, hol a másik fiu olyan megjegyzéseket tett, hogy "könynyű a szegény embert zaklatni; mindig az ártatlan szenved; községgyennok tessik ki a szegényt" stb. A házkutatás befejezésekor pedig az anyjuk nekem szegezte a kérdést, hogy "gyanusit-e még bennünket? Láthatják, hogy ártatlanok a fiúk, mert nem találtunk semmi terhelőt a lakásukon."

Azokat a bizonyítékokat, melyeknek alapján gyanúsítottam a fiukat, meg nem szemisítottam az eredménytelen házkutatás, válaszóltam az asszonynak, és felajánlottam, hogy ha a gyanúsítás alól érvényesen nentesülni akarnak, legyenek segítségünkre, személyi ismeretükkel és közös akarattal kerítsük elő a tettest. Erdelldájenek tehát ő is a rokonaitól, barátaitól és az ismerősöiktől. Ezt főként azért tettem, hogy a tölük történő érdeklődés ürügye alatt bármely időben megjelenhesünk a lakásukon, mert az volt a benyomásom, hogy az önként felajánlott házkutatás előtt gondosan elrejtették a bizonyítékokat szolgáló bűnjelt.

B. 76. (folytatjuk)

Ezúton köszönettel nyugtázzuk az ön hozzájárulását a B.L.-re közp. segélyalapra.

KÖZLEMÉNYEK, HÍREK, SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

MAGYAR CSENDŐRÖK CSALÁDI KÖZÖSSÉGE-nek egyik vezetőségi tagjától vett értesülés szerint szilveszter estőjén táncgal egybekötött műsoros estet birtokának rendezni. Bajtársaink és Barátaink figyelmét ezuton is felhívjuk az azon való résztvételre azzal, hogy közelebbit az említett egyesület vezetőségétől-11906. Cromwell Ave. CLEVELAND 20. Ohio- tudhat- nak meg.

AZ 1959. ÉVI MANILAI VILÁGJAMBORÉ ÉS NEMZETKÖZI CSERKÉSZKONFERENCIA jelentősége magyar szempontból abban csúcsosodik ki, hogy az utóbbin körül tárgyalásra a magyar és a többi menekült cserkész-szövetség fel- vétele a NEMZETKÖZI CSERKÉSZIRODA tagjai közé. Ezért készül a Magyar Cserkész Szövetség is már most ezekre a fontos eseményekre. Az előlé- szítő bizottság, melynek elnöke Bertalan Imre ref. lelkész, a M.Cs. Szöv. társelnöke, felvette a kapcsolatot az illetőekkel. Ugyancsak a Magyar Cserkész Szövetség központi sajtószolgálatától tud- juk, hogy az ideai vezetőképző táborokban 158 új vezető nyerte el az örs vezetői, segédtisztai, vagy cserkésztisztai képesítést. Az új vezetői 50 csapathoz vitték el új ismeretanyagot. Ez az eredmény biztosítja arra, hogy a Magyar Cserkész Szövetség töretlen szellemben él, dolgozzon és fáradozzon a jövő magyar ifjúságának nevelésén. További sikereket és jó munkát kívánunk!

Külön híváságra köszönettel ezuton is nyugtázzuk a NEW-JERSEY CSÖ. CSOPORT tagjainak utóbbi hozzájárulását a B.L.-re: K.J. 3 \$., H.J. 2.50 \$., Sz.H. és F.D. 2-2 \$., Z.J., K.P., Sz.B. és H.L. 1.50-1.50, Z.V., T.M., K.J., H.S., B.K. és B.J. 1-1 \$.
A karácsonyi akciónkra küldött azonos összegűket a azokasok beszámolóink- ban fogjuk nyugtázni.

Egy amerikai történész megállapítása szerint 1800-1940-ig eltelt 140 év alatt a világon összesen 278 háborút viseltek. Ezekben az európai hatalmak -százalék arányban kifejezve- az alábbiak szerint vettek részt: Anglia 28%, Franciaország 26%, Spanyolország 23%, Oroszország 22%, Auszria-Magyarország 19%, Törökország 17%, Lengyelország 12%, Olasz- ország 9%, Hollandia és Németország 8-8%.

Lapunk számára cikkeket kérünk! Tartalmuk lehet személyes élményt le- író, tanulságos nyomozások lefolytatását tartalmazó, idegen országok közbiztonsági szerveinek szervezeti, ténykedését ismertető stb., tehát olyanok, amelyek általános érdeklődés tárgyát képezik.

Isten kegyelmében és áldásaiban gazdag karácsonyt kívánunk Bajtársaink- nak és Olvasóinknak.
Az új esztendő pedig váltsa valóra szeretett Házánk felszabadulásába vetett töretlen reménységünket!

H A N D S C H R I F T - K É Z Í R A T. ADRESS-CIM: B.L. Szerkesztőség
UTRECHT, Merwedekade 183 bis. NEDERLAND.

DRUCKWERK! Heer
PRINTED MATTER! Mr. dr. Béla R E K T O R
PERIODIQUE! Msr. 376. Eddy Rd.
DRUCKSACHE! Herrn. CLEVELAND 8. Ohio.

U. S. A.

